

Szakosztály- és helyi csoport hírek

Az **OEE Szeniorok Tanácsa** és az FvM Helyi Csoportja kihelyezett rendezvényét a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. Ravazdi Erdészete területén tartotta. A komáromi vasútállomáson *dr. Magas László* a Zrt. nevében fogadta, ill. köszöntötte *dr. Pethő Józsefet*, az OEE elnökét és a 23 fős csoportot.

A tervezett program első állomása a komáromi Monostori erdő megtekintése volt. A „Híres Komárom” neve egybefonódott a Duna mindkét partjára kiterjedő erődítésrendszerrel és az 1849 évi szabadságharc *Klapka György* vezette végső ellenállásával. Bár a Monostori erdő –mint az erődrendszer legnagyobb létesítménye – később, 1851-től épült, teljesedett ki és vált a 19. század hadiépítészetének egyik legfontosabb közép-európai emlékévé.

A következőkben a térség erkölcsiségével áthatott szellemi központjának, a pannonhalmi Bbencés apátságának a pincészetében a szőlő- és borkultúra új-jáélesztése indítékaival ismerkedhettünk. Minthogy Pannonhalmának az 1945 utáni államosításig saját borászata volt, a hagyomány folytatásaként épült meg a 2000 m² alapterületű pince és borház. A „pincészeren” a Szenior-tanács elnöke köszöntötte *dr. Szász Tibor* tiszteletbeli elnökünket 85. születésnapja alkalmából.

A továbbiakban e szellemi központ korábbi kisugárzásának helyszínein, a Ravazd fölötti Willebald dombvonulaton *Solymos Szilveszter* atya emlékét őrző kilátónál kaptunk ismertetőt a Szent Willebald templom romjairól, ill. az erdő kezeléséről, amelyek történeti feltárásában az atya szerepe kiemelkedett.

A Ravazdi Erdészet központjában és az erdei iskola helyiségeiben *Kocsis Mihály* vezérigazgató-helyettes – egyben az erdészet igazgatója – kiegészítő, kultúrtörténeti beágyazottságú szakmai ismertetésében visszatekintett az elődökre, *Ströbel Sándorra*, az első világi erdőmesterre, aki a főpát megbízásából 1869-től irányította az erdészeti tevékenységet, és azokra, akik között több neves erdőkezelő személyiség volt. De kitért az erdőgazdaság jelenlegi szerkezetére, hat erdészetből két kemény és

négy meghatározó lágyszárú fafaj tenyésztését és hasznosítását, feldolgozását végző egységre stb.. Az erdészettörténeti áttekintést követően a helyszíneken látottakat véleménycsere jelleggel értékelték a jelenlévők.

Az Ökoturisztikai és Sportközpontban, valamint az épülő fedett lovardában tervezett szolgáltatások összehangolása újszerű kezdeményezésnek tekinthető.

A természetyszerű erdőgazdálkodás mozaikjai mellett figyelemre méltóak azok az objektumok, emlékoszlopok – azokon idézetek és ismertetőik –, amelyekkel az elődök, ill. munkásságukra emlékezve példaértéket közvetítenek. A helyszínek történeti vonatkozásai, üzenethordozó, -közvetítő szimbólumai, milleniumi emlékművek gondozása, patriotikus szellemisége, a múltunk relikviáit is tisztelő kollektíva szándékait érzékeltette.

A tapasztalatok előmozdították az apátsági tradíciók közvetítésével az erdőgazdálkodás és természetvédelem összehangolása kezdeteinek a megismerését, a helyi kapcsolatokban rejlő lehetőségeket. A jelenlévők mintaértékű tapasztalatokkal gazdagodtak a korszerű természetközeli módszerek gyakorlati kezdeményeiről és tájékozódunk a vadgazdálkodás jellemzőiről, vadászházak és a 247 ha területű vadaskert mértéktartó kezeléséről.

A terepi szemlét követően *dr. Magas László* vezérigazgató, *Holdampf Gyula*, az FvM helyi csoport, ill. *dr. S Nagy László*, a Szeniorok elnöke értékelték a közös rendezvény jelentőségét.

dr. S. Nagy László

Az **OEE Erdőművelési Szakosztálya** november 27-én tartotta az elmúlt év utolsó rendezvényét Budapesten, az Erdészeti Információs Központban.

Báder László, a Palocsa Egyesület elnökeként sokat tett azért, hogy lehetővé vált az erdőkért is felajánlani a személyi jövedelemadó 1%-át.

Bolygónkon már jelentkeznek az emberi túlhatalmat jelei. Nem vigyázunk a felszíni és felszín alatti vizeinkre, a talaj eróziója, az elsivatagosodás egy-

re jelentősebb. Ezzel fokozatosan rontjuk életfeltételeinket Földünkön. Ne a Marsra készülünk! Itt tegyünk meg mindent az élhetőbb környezetért!

A társadalom igénye a több és jobb állapotú erdő, a vizeinkkel való takarékos gazdálkodás.

Véleménye szerint Magyarországon a 40%-os erdőszültség lehetne a társadalom távlati célja. Egy jelentős erdőtelepítési program révén újra felértékelődhetne az erdészszakma.

Dr. Csóka György, az ERTI Erdővédelmi Osztályának vezetője előadásában azt fejtegette, hogyan befolyásolható az erdőműveléssel erdeink egészségi állapota és immunrendszere.

A globális felmelegedés hatására az aszályossági trendek növekednek, s ez kihat az erdők egészségi állapotára. A biotikus erdőkárak folyamatosan növekednek.

Az erdőművelés gyakorlatában végbemenő szemléletváltás nem költségigényes, a természetességre törekvés az erdő immunrendszerét erősíti.

Dr. Frank Norbert az erdőművelés oktatásáról tartott tájékoztatót. A Nyugatmagyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karán oktató és kutató előadó a száz éves múltjáról, a jelenleg oktatott tantárgyakról és a kutatási témákról beszélt.

Az Alföldön dolgozó kollégák felvették, hogy igény jelentkezne az „Alföldi erdőgazdálkodás” című tantárgy bevezetésére is, a speciális erdőfelújítási módszerek elsajátítása érdekében.

Kondor István, a Pro Silva Hungária elnöke, az ilyen szemléletű gazdálkodás hazai eredményeiről tartott előadást. Példáit, a „nyitott szem, mint kutatási eszköz” módszerével gyűjtötte, hiszen a városos erdőkezeléssel ellentétben a természeti folyamatokra alapozó erdőkezelés kidolgozásához sajnos még kevés tudományos ismeret áll rendelkezésünkre.

A lelkes hallgatóság ezt az igényt meg is fogalmazta, s javasolta, hogy a Pro Silva szemléletű gazdálkodás oktatása kapjon nagyobb teret az egyetemi képzésben is.

Rostáné Reményfy Rita
szakosztálytitkár

A hazai erdőfeltárás jelentős évfordulóiról emlékeztek meg az **Erdőfeltárási Szakosztály** tagjai 2008. október 27-28-án Huszárokölöpusztán a BAKONYERDŐ Erdészeti és Faipari Zrt. területén. Az erdőgazdaság jogelődjénél ugyanis 1957-ben kezdődött el a „saját rezsis” erdészeti utépítés, amelynek 50 éves évfordulójáról emlékeztek meg – kissé megkésve – a résztvevők. Ebben az időszakban az erdészeti ágazat előtt nyilvánvalóvá vált, hogy az idegen kivitelezők által megépült erdészeti utak nem felelnek meg a kívánalmaknak, ezért saját mélyépítő részlegeket hoztak létre. *Dr. Ecsedy Sándor* volt műszaki osztályvezető a házilag kivitelezést a következőkkel indokolta: „A korszerű erdőgazdálkodáshoz szükséges épület és építmény beruházási és fenntartási munkák végrehajtása a kivitelezővel szemben különleges követelményeket támaszt. Ez a körülmény az idegen kivitelezőknek szervezeti felépítése, más jellegű felkészültsége és a munkahellyel szemben támasztott igénye, valamint a munkák volumenének tekintetében nem felel meg. Ennek következménye, hogy az erdőgazdasági munkák vállalásától idegenkednek, a kivitelezés során a határidőket és költségvetés értékét tartani nem tudják, az elvégzett munka minősége pedig legtöbb esetben kifogásolható.” A megemlékezés kissé késői időszzerűségét adta az is, hogy a második világháború után 1947-ben épült meg az első makadám burkolatú út a Nyugat-Bükkben a Bánvölgy feltárására 3,0 km hosszban, *Jábn Rezső* irányításával.

Dr. Kosztka Miklós egyetemi tanár elemezte az elmúlt 60 év eseményeit. Az 1990-ig tartott „aranykor” időszakában az állami támogatások, a folyamatos műszaki fejlődés és fejlesztés, a korszerű utépítési módszerek jellemezték az erdészeti utépítést. Ennek egyik leg-

magasabb szintjét az jelentette, amikor a erdőgazdaság a saját keverőtelepen előállított meleg aszfaltot saját aszfaltrító géppel építette meg. Az 1990-1993 közötti időszak az összeomlás időszaka volt, amikor az erdészeti utépítések pénzügyi támogatása megszűnt. Ebben az időszakban az erdészeti utépítés ügyét az OEE Erdőfeltárási Szakosztálya és az Erdőfeltárási Tanszék tartotta fenn. 1993 után az erdészeti utépítések támogatása újszerű – pályázati – formában ismét megindult. Az új peremfeltételeknek megfelelő erdészeti útügyi rendszer kialakítására szintén az OEE Erdőfeltárási Szakosztálya tett több-kevesebb sikerrel javaslatokat a jogalkotók felé, az Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Tanszéken folyó műszaki fejlesztések pedig az erdészeti utak tervezését, építését, fenntartását tették korszerűvé, valamint megteremtették a tudatos vagyongazdálkodás alapját jelentő erdészeti utadatbank alapját

.Ez után *Balogh József* műszaki osztályvezető foglalta össze a BAKONYERDŐ Erdészeti és Faipari Zrt.-nél folyó erdészeti utépítés 50 éves történetét. Az erdőgazdaság területén öt vasútüzem működött. A második világháborút követően az egész világon a tehergépkocsis szállítás vált uralkodóvá. Ennek jelentőségét felismerve a Magyar Állami Erdők Üzemi Központja 1949-ben négy utépítő kirendeltséget hozott létre. Ezzel kezdetét vette az erdőterületek úthálózattal történő feltárása. Az 1952. év elején önálló Erdőgazdasági Építőipari Vállalat alakult. Építésvezetőségei foglalkoztak az egész országban az erdészeti burkolt utak kivitelezésével. A Zrt. jogelődje a Magasbakonyi Erdőgazdaság 1957-ben vette át az utépítések kivitelezését az Építőipari Vállalattól. A Zrt. másik jogelődjénél a Keszthelyi Erdőgazdaságnál is megtörtént az utépítések kivitelezésének átvétele. A Bakony térségében Építésvezetőségi, a Balaton-Felvidéken Műszaki Erdészeti szervezetben történt a munkavégzés. A két gazdaság 1970-ben egyesült. 1988-tól két telephelyen, de egy szervezetben történt az építési kivitelezés. Az Építésvezetőség 1992-ben kft.-vé szerveződött. Az építő szervezet(ek) rendelkeztek lánctalpas erőgépekkel, gréderekkel, saját szállító és rakodó gépparkkal, úthengerrel és a bányaműveléshez szükséges berendezésekkel. Az Erdőfeltárási Alaptervek készítése 1956-ban kezdődött meg. A Magas-Bakony (37 400 ha) Erdőfeltárási Alapterve 1959-ben, a Balaton-felvidéké (59 600 ha) 1960-

ban, a Balaton-felvidéki régióé (valamennyi szektoré 140 000 ha) 1972-ben készült el. A Balaton-felvidéki Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság úthálózat fejlesztési terve 1982-ben született meg. Eszerint az addig megépült 224 km úthálózatot további 232 km hosszú vonallal kell bővíteni. A feltárási alaptervek elkészültével a saját kivitelező szervezetek létrehozásával nagy lendülettel épült a feltáráshálózat. 1982-ig évente 9-10 km út épült. 1983-tól a folyamat lényegesen lelassult, így évente átlagosan csak 5-6 km út készült el. Az alkalmazott technológiák változatosak voltak. Épültek itatott burkolatok, felületi bevonatok és aszfalt burkolatok, cementes talajstabilizációk, tőzeges területen a töltésalapozásra Fiketex geotextilt használtunk. 2003 óta 30 km út épült, amelyek többsége kisebb erdőterületek feltárását oldják meg, főként síkvidéken, szerényebb műszaki tartalommal. Az erdőgazdaság átlagos feltártsága erdészeti utakkal 5,70 fm/ha, a közutakat is figyelembe véve 8,10 fm/ha. Bár az alaptervekben megfogalmazottak szerint még mintegy 100 km feltárást kellene építeni, mégsem ez a probléma. Jelenleg a meglévő úthálózat felújítása, illetve karbantartása vált rendkívül sürgőssé. 2008-ban elkészült a Huszárokölöpuszta–Farkasgyepű II. feltárást be- hajlásméréssel alátámasztott állapotfelvétele. Az állapotfelvétel alapján felújítási terv készült. Pályázati lehetőséget keresünk és a felújítást pályázati forrás igénybevételével kívánjuk elvégezni (EMVA). A utak terveit diplomaterve-

Új belépők

Kecskeméti HC: *Pintye Imre* erdésztechnikus, Zalaegerszegi HC: *Horváth György* egyéb közép fok, *Cseke Károly* egyéb közép fok, *Millei Milán* egyéb közép fok, Szabolcs-Szatmár megyei HC: *Sápi Ferenc* erdésztechnikus, Sárospataki HC: *Girdán Sándor* egyéb közép fok, *Tőkés Sándor* egyéb közép fok, Bajai HC: *Osváth Gábor* egyéb közép fok, Egri HC: *Lezák Sándor* erdésztechnikus, *Kaszala Edit* tanuló, *Balázs József* faipari közép fok, Egyéni tag: *dr. Riedl Rita* egyéb felső fok, Visegrádi HC: *Bukta Péter* erdőmérnök, Békés megyei HC: *dr. Puskás Lajos* egyéb felső fok, Győr Magánerdő HC: *Silniczki Árpád* erdésztechnikus, *Csordós Diána* tanuló, Debreceni HC: *dr. Jubász Lajos* egyéb felső fok.

Kerületvezető erdészek figyelem!

Az Erdészeti Lapok szerkesztősége kéri a kerületvezető kollégákat, hogy aki megőrízte szolgálati naplóját, juttassa el a szerkesztőségbe. Szeretnénk ezekből a feljegyzésekből kivonatolni, és a tanulságos, érdekesebb eseményeket, megfigyeléseket közreadni. A naplóját természetesen visszajuttatjuk a feladónak. Ha fénymásolatot kapunk az is alkalmas a szerkesztésre. Megkülönböztetett figyelemmel várjuk idős erdészek feljegyzéseit.

A szerkesztőség

zők készítik, az építést korábban az Erdépszolg Kft. végezte. Jelenleg az útépitéseket és az állapot fenntartási munkákat vállalkozók végzik.

Az ünnepi megemlékezés zárásaként az Erdőfeltárási Szakosztály támogatta *Fábián Gábor* okleveles erdőmérnöknek azt a kezdeményezését, hogy a Bakony feltárásiában, az erdőgazdaság műszaki fejlesztésében elévülhetetlen érdemeket szerzett *dr. Ecsedy Sándor* okleveles erdőmérnök nevét Huszárok-előpusztán, vagy annak környezetében egy emlékmű örökítse meg.

A szakosztályülés második napján a Geomatikai, Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Intézet Erdőfeltárási Csoportja bemutatta az állapotfelvétel és értékelés informatikára alapozott módszerét, az új állapotjelzők szerepét. *Dr. Kosztka Miklós* egyetemi tanár röviden ismertette az állapotfelvétel és értékelés elméletét. *Dr. Péterfalvi József* egyetemi docens bemutatta az informatikára alapozott szubjektív állapotfelvételi eljárást. Ennek lényege, hogy a mérőgépkocsiban ülő két értékelő személy a kátyúkat, repedéseket és keresztmetszeti torzulásokat kiterjedésük szerint méretcsoportokba osztják és azok helyét érintőképernyős adatrögzítéssel tárolják. A kiértékelő program ennek alapján kialakítja az út szubjektív állapotát jellemző J járhatósági értéket. A burkolat állapotának értékelése mellett a padkák, árkok és a rézsűk állapotát is értékelik. *Primusz Péter* doktoráns előadásában a nehéz ejtősúlyos dinamikus teherbírásmérést (FWD) ismertette. A hagyományos behajlásmérővel végzett teherbírásmérésnél és értékelésnél az ejtősúlyos berendezéssel gyorsabban, lényegesen több információt tartalmazó mérést lehet megvalósítani.

Dr. Markó Gergely egyetemi docens bemutatta a komplex kiértékelésre kidolgozott programot. A torzult kereszt-szelvények gyors felvételét teszi lehetővé az általa vezetett fejlesztő csoport alkotta profilográf. A lézeres távmérővel és dőlésmérővel felszerelt műszer 2 cm-enként rögzíti a kereszt-szelvény felületét.

Tímár György erdészeti igazgató vezetésével bejártuk a Roth Gyula tanösvényt. Az érdekes erdőművelési kísérletek eredményei mellett megismerkedtünk az erdőfeltárási és erdőművelési kapcsolatával. Köszönetünket fejezzük ki *Horváth László* vezérigazgatónak aki a szakosztályülés megtartását támogatta, *Diósi Gyula* vezérigazgató-helyettesnek a szakosztály fogadásáért és az erdőgazdaság tevékenységének a bemu-

tatásáért, valamint *Balogh József* műszaki osztályvezetőnek a fáradtságot nem ismerő szervezéséért. Az ünnepélyes és tartalmas szakosztályülésen 35 fő vett részt.

**Balogh József,
dr. Kosztka Miklós**

◆ ◆ ◆

Ez évben a Nyírerdő Zrt. Gúthi Erdészeti Igazgatóságánál tartotta őszi ülését az Országos Erdészeti Egyesület **Vadgazdálkodási Szakosztálya**. A gúthi dám-állomány a földkerekségen alighanem a legjobb, hiszen a világranglista első húsz helyezettje közül hat innen került ki, közöttük a két első is.

Gúthot a házigazda, *Bartucz Péter* igazgató mutatta be:

A vadászterület 13 ezer hektár, nagy előnye, hogy az erdészházakon kívül alig akad lakott hely. Az adottságokat jól jellemzi, hogy a leghosszabb nyiladék, ami sehohol nem jön ki az erdőből, 14 kilométer hosszú!

Bár a fő téma a vadgazdálkodás volt, nem lehetett megkerülni az erdőművelés kérdéseit sem. A vidékre az 1800-as évek közepén hozták be az akácot – az itteni állomány, a hosszú, egyenes törzset növesztő árboac akác a Nyírség kincse lett. Az akác mellett a kocsányos tölgy a másik fő fafaj.

Bartucz Péter elmondta, hogy régen Gúth jellemzően apróvadás terület volt, a mezei nyúl, a fácán és a fogoly mellett egy kevés őz képezte a vadállományt. A XIX. századig előfordult a farkas és a kajtatőbekkel vadászott nyírfajd is.

A selejtezés fő irányelveként említette, hogy a bikaborjakat egyáltalán nem lövik, hanem megvárják az első vagy a második agancs felrakását.

A többi vadfajról elmondta, hogy 300–350 gím is él a területen, a dámhoz hasonló elvek szerint selejtezik őket. Az állomány jelentős része a kárpáti vérvonalból való, a szárhossz 120–130 centiméteres. Eddig évi öt-hat gímbika és 15–20 tarvad került terítékre, ez a mennyiség a tervek szerint nőni fog.

Gúthon a disznóállomány is kiváló, a szabad terület mellett két kert is várja a vadászvendégeket. Őz főleg az erdő-

tömb körüli mezőgazdasági területeken él. Előfordul itt a róka, a nyest, a nyuszt, a görény, a menyét, a hermelin. Az utolsó farkast 1995-ben lőtték.

Gúth jó szalonkázó hely volt, hogy a múlttól is beszéljünk – említette sokunk szívfájdalmát *Bartucz Péter*.

Az ismertetőt rögtönzött trófeabemutató követte, amelyen kiderült: a 2008-ban november elejéig elejtett 46 gúthi bika közül öt bronz-, öt ezüst-, 28 pedig aranyérmes lett, úgyhogy a jövőre gondolva jó pár öt kiló körüli trófeát viselő bikát még meg is hagytak!

Láthattunk két agyarpárt is, egyik 26,2, a másik 24,3 centiméteres.

Bartucz Péter elmondta, hogy a tervek között szerepel egy erdészeti skanzen kialakítása is, hiszen megőrizte a korábbi évszázadok hangulatát: van itt istálló, tucatnyi gyönyörű, sárga gidránal és magyar félvérrel, külön szín a kocsiknak, hintóknak, szánoknak, mindezek mellé, ahogyan a fogatok működtetése megkívánja, kovács- és szíjgyártó műhely is. Amint megtudtuk, egy fogat fenntartása többbe kerül, mint egy terepjáróé, de a hintóval vagy a szánnal való barkácsolás hangulatát a vadászvendégek nagyra tartják.

Maga az erdészet valóságos kastély, az irodák felett konferenciateremmel, a torony teraszán kilátóval, a tetőtérben még négy vendégszobával – a híres Zöldház.

A program este az erdészet konferenciatermében filmvetítésekkel folytatódott – ezek témája mi más is lehetett volna, mint az akác és a dám.

Az esti program első előadójaként *Pintér István*, az FVM Természeti Erőforrások Főosztályának helyettes vezetője adott tájékoztatást a vadászati törvény módosítása során várható változásokról. A fontosabbak között említette, hogy a törvény hatálya az állatkertben tartott vadat kivéve a jövőben ki fog terjedni mindenre, így a vadaskerti és a vadsparki állományokra is. Szintén a jelentősebb változások közé sorolható, hogy a földtulajdonosok vadászati közössége vitás ügyeiben a jövőben önállóan perelhet és perelhető is lesz, ugyanakkor kötelezettségeket vállalhat, jogokat és képviselőt szerezhet.

Előadásában szó esett a különleges rendeltetésű vadászterületek 2010 utáni egyben tartásának kérdéseiről – ez biztosítottak tűnik –, a haszonbérletekről, az uniós vadvédelmi irányelveknek való megfelelésről, illetve az ettől való eltérés lehetőségeiről.

Kondor Endre, az Ipoly Erdő Zrt. vadászati tanácsadójának témafelvető kérdé-

seire válaszolva a trófeabírálatról elmondta, hogy ez a német vadászati kultúrkörre jellemző, máshol szinte ismeretlen. Fenntartása mindenképpen kívánatos.

Előadása után *dr. Szendrei László*, a Nyírerdő Zrt. vadgazdálkodási szakreferense adott részletes tájékoztatást a cégről. Változatlanul négy vadgazdálkodási egységet működtetnek, az összesen 22 739 hektárnyi vadászterület 52 százaléka állami tulajdon.

A cég vadaskertjeiben intenzív vadásztatás folyik, ezek összesen 1751 hektáron fekszenek és két új disznóskert kialakításába is belekezdtek. A lönyai kert és vadászház különösen jó helyen van, az Unió és Ukrajna határán. Ami a vadászvendégeket illeti, kelet felé kell tekintenünk!

Az oktatás és kutatás helyzetéről elmondta, hogy a debreceni egyetemmel és az erdészeti szakiskolákkal is gyümölcsöző együttműködést alakítottak ki az elmúlt években; *Kaknics Lajos* vezérigazgató és *Bartucz Péter* címzetes egyetemi docens segíti a kutatómunkát, amiből persze a hallgatók is kivesszik részüket.

Dr. Jubász Lajos, a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Kar Természeti védelmi, Állattani és Vadgazdálkodási Tanszékének vezetője a Nyírerdő Zrt. nyírfajd-visszatelepítési programjáról adott részletes tájékoztatást: Magyarországon egyedülálló kezdeményezést vállalt fel ezzel a cég.

A faj a jelenlegi határokon belül nem él szabadon, az utolsó, hitelesnek elfogadott megfigyelés 1966-ból, a Bükk-fennsíkrol származik. A XIX. századig a Bükk, a Mátra, a Zemplén, a Karancs-Medves, a Kőszegi-hegység, Vas megye és a Nyírség tartozott az élőhelyek közé. Az eddigi telepítési kísérletek nem vezettek eredményre. A magashegyi és a közp-hegységi területek mellett a síksági lappodások is kielégíti a nyírfajd igényeit.

A nyírfajdprogram célja ezen őshonos madárfaj önfenntartó állományának létrehozása a Nyírség természetközeli élőhelyein – mondta *dr. Jubász Lajos*.

A technológiáról szólva elmondta, hogy a madarakat zárt volierekben tenyésztik.

Az első, oroszországi eredetű példányok 2005-ben érkeztek Németországból. Ez azért is kedvező, mert ezek ősei síksági láperdőkben éltek. Az állomány 2008-ra 128 egyedre gyarapodott, ebből 111 importált, 17 pedig a tenyésztésből származik.

Az élőhelyi igényekről elmondta, hogy a tölgy-körös-szil ligeterdők, gyöngyvirágos tölgyesek, nyír- és égerlápok többféle fennmaradtak itt, az öreg erdők és a fiatalosok mozaikosan helyezkednek el, ami kedvező a faj szempontjából. A nyírfajd a vizes élőhelyeket is szereti.

A faj fő predátoraként említette a héját, a fészekaljakra a vaddisznók, a rókkák és a hollók jelentik a fő veszélyt.

Dr. Hőnisch Miklós állatorvos a vadegészségügy időszerű kérdéseiről tartott előadást, majd *Kaknics Lajos*, a Nyírerdő Zrt. vezérigazgatója és helyettese, *Fekete György* mutatta be a társaság erdőgazdálkodását.

A Szakosztály ügyrendi programja keretében, tagjai sorába vette fel *Fácza-nyi Ödön* újságíró, a Vadászati Hagyományokat Ápoló Kulturális Bizottság elnökét, valamint *ifj. Gyenes István* erdőmérnököt, a Pilsai Parkerdő Zrt. Gödöllői Erdészetének műszaki vezetőjét.

Haraszi Gyula titkár közvetítette *Kroncker Józsefnek*, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezérigazgatójának meghívását a Szakosztály tavaszi tanulmányútjára.

Másnap a terepi programmal folytatódott a látogatás, amelynek során a vendégek fogatokkal keresték fel az 1991-ben, majd 2006-ban a világranglista első helyét elfoglaló dámbikák elejtésének kopjafával jelölt színhelyét. (Bizonnyára az is világrekord, hogy a vendégek mindkettőt *Baráth Béla* vadászati ágazatvezető kíséretében ejtették el.) A helyszínen az ágazatvezető emlékezett vissza a 17 évvel ezelőtt történetekre, majd a vadgazdálkodási szakosztály emléktáblájával is ellátott kopjafánál az egykori elnök, *Kondor Endre* idézte fel a korábbi látogatását.

A kopjafára felkerült a vadgazdálkodási szakosztály emléktáblája.

Ezután egy szép fekvésű erdőrészben a vendégek és a házigazdák közösen emlékeztek meg a 39 évesen elhunyt *Géber Miklós* erdészről. Amint *Bartucz Péter* mondta, kiváló munkatársuk tragikusan korán hunyt el, de teljes életművet alkotott. Rá emlékezve november 5-étől az általa tájesztetikai szempontból ültetett platánfasor a *Géber-allé* nevet viseli.

A terepi program egy nyírfajdvolier meglátogatásával ért véget.

Faragó Zoltán

◆ ◆ ◆

Az **Oktatási Szakosztály** 2008. november 18-án tartotta az évi második rendezvényét, Ásotthalmon, a 125 éves Bedő Albert Erdészeti Szakiskolában. A szakosztályülésre a szakosztály tagjai és az Egyesület vezetősége mellett meghívást kaptak a régió egyesületi kitérítettjei, valamint a Csongrádi Helyi Csoport nyugdíjassai. A program az iskola történetének és jelenlegi működési körülményeinek bemutatásával kezdődött, amelyet *Andrésiné dr. Ambrius Ildikó* igazgató asszony tartott. A Szakosztály megvitatta az erdészeti géptan oktatásának helyzetét. A felsőfokú erdészsképzés géptani oktatásáról *dr. Horváth Béla* professzor (NYME, Erdészeti-Műszaki és Környezettechnikai Intézet), a közép-fokú *Hanyvári Zsolt* (Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola, Sopron), a szakmunkásképzés géptani oktatásáról *Földi Csaba* (Bedő Albert Szakiskola, Ásotthalom) tartott beszámolót. Az előadásokat a jelenlévők hozzászólásokkal, kérdésekkel egészítették ki, amelyekben a géptan témája mellett megjelentek a szakképzés jelenlegi helyzetével kapcsolatos gondolatok, vélemények is.

A szakmai vita után *Puskás Lajos* az Egyesület elnökségi tagja oklevelet és jutalomkönyvet adott át *Göbolyös Viktornak*, a Bedő Albert Szakiskola 10. osztályos tanulójának, aki az FVM, az Állami és magánerdő-gazdálkodók, az OEE Erdészeti Erdei Iskola Szakosztálya, és a DALERD Zrt. internetes pályázatán első helyezést ért el.

A délutáni programban a résztvevők megtekintették a Bedő-ligetet (Ásotthalom 18E). A védett erdőrészlet adatait, az Erdőgazdaság további terveit, szándékait *Jubász Pál* erdészeti igazgató, valamint *Puskás Lajos* a DALERD tájékoztatói igazgatója ismertették. A terület Bedő Albert-hez és Kiss Ferenchez kötődő történetéről *Fröblich András* címzetes igazgató tartott tájékoztatást, majd a résztvevők a gyönyörű, késő őszi időben bejárták a ligetet.

dr. Folcz Tóbiás